

# GULA HÄSTEN



## SÄTTA PÅ OCH TA AV GRIMMAN

- Gör hästen uppmärksam på att du kommer. Allt som rör sig plötsligt och okontrollerat kan göra hästen osäker. Närma dig hästen lugnt, helst snett framifrån.
- Locka fram hästen mot boxdörren.
- Ställ dig mellan hästen och boxdörren och sätt på grimman. Innan du sätter på hästen grimman bör du göra den uppmärksam på dig genom beröring. Som reaktion bör hästen vända sig mot dig. När den gör det sätter du på grimman och klappar hästen på halsen. Grimman får inte sitta så hårt att den trycker, men inte heller så löst att grimman kan dras över hästens huvud.
- För att ta på grimman trär man in nosen i den runda delen och håller nackstycket framför hästens panna, sedan trär man det över öronen och knäpper spännet vid ganaschen.
- Grimskäftet sätter man fast i den runda lilla ringen på undersidan av hästens huvud, när man ska leda hästen.
- När grimman ska tas av öppnas spännet vid ganaschen och med hjälp av båda händerna förs nackstycket framåt över öronen.



## LEDA HÄSTEN

Att leda hästen (eller mer korrekt uttryckt föra hästen) är något du gör dagligen, och därför är det bra att veta hur det görs på ett säkert sätt. De flesta hästar leds flera gånger per dag. Redan i stallen och närmiljön läggs en viktig grund för kommunikationen mellan ryttare och häst. I stallmiljön leds hästen i regel med grimma och grimskäft, det gäller både till och från hagen och inne i stallen. Inför och efter ridning används i regel trän.

### Leda/föra hästen

- Håll i grimskäftet eller tygeln, inte direkt i grimman eller tränset. Håll grimskäftet/tygeln med två händer. Håll höger hand ungefär 20–40 cm under käken. Håll i änden av grimskäftet eller tyglarna med vänster hand. Vira aldrig grimskäftet/tygeln runt handen. Använd gärna handskar.
- Led bara en häst i taget.
- Håll dig nära intill hästens vänstra bog. Det är den säkraste platsen där du också har bäst uppsikt och kontroll.

- För höger hand framåt och börja gå som en signal till hästen att den ska börja skritta. Du kan även förstärka signalen med en smackning.
- Använd röstsignaler och tygeln/grimskaftet för att kommunicera med hästen. Bromsa genom att ta handen rakt bakåt, sväng genom att ta handen till höger eller vänster.
- När du leder hästen genom en dörr eller grind, ställ upp och fäst dörren eller öppna grinden så att dörren eller grinden inte slår igen och skadar hästen.
- När du leder in hästen i boxen ska du se till att hästen är helt inne i boxen innan du vänder och släpper loss den.

## VÄNDA HÄSTEN

### I stallet

- När hästen ska vändas i stallet (tex i boxen eller i en uppbindningsspilta) förs hästen rakt in mot den bortre väggen.
- När hela hästen är inne vänder man åt vänster så att hästen hamnar närmast väggen. Detta för att ledaren inte skall bli klämd mellan hästen och väggen.

### Utanför stallet

- När hästen ska vändas utanför stallet vänder man hästen åt höger så att hästen vänds runt innanför föraren. Detta för att minska risken för att hästen kliver på den som för.

# UTRUSTNING FÖR RIDNING

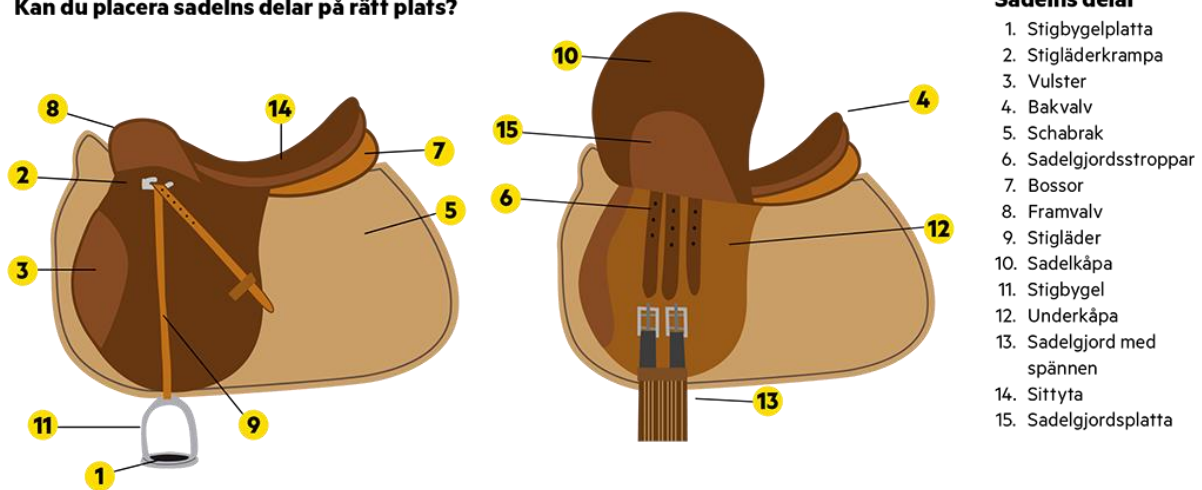
## Sadel

För att du som ryttare ska få en riktig sits och inverkan på hästen behöver du en sadel som ligger rätt på hästens rygg.

### Det finns olika sadlar för olika ändamål

- Dressyrsadel: vanligtvis något djupare sits och långa sadelkåpor.
- Hoppsadel: längre framskjutna vulster och något kortare sadelkåpor.
- Allroundsadel: en sadel som är utvecklad för att fungera för varierad ridning på lite lägre nivå innan du specialiserar dig.

### Kan du placera sadelns delar på rätt plats?



## Sadelgjord

Sadelgjorden kan vara av tyg eller läder. Vid hoppling är det vanligt att använda en sadelgjord med magplatta för att förhindra att hästen slår sig i magen med framhovarna när den hoppar.

Sadelgjorden fäster du i sadelstropparna. Vissa sadlar har fler stroppar för att du ska kunna välja de som gör att sadeln ligger bäst på plats. Du väljer stroppar beroende på vilken typ av sadelgjord du har eller om sadeln har en tendens att åka framåt eller bakåt. Du ska sträva efter att få så rak linje från sadelstroppen ner till sadelgjorden.

## Schabrak eller vojlock

Mellan häst och sadel finns ett schabrak (fyrkantigt) eller vojlock (skuren efter sadelns form) som skyddar sadeln från svett.

## Stigbyglar

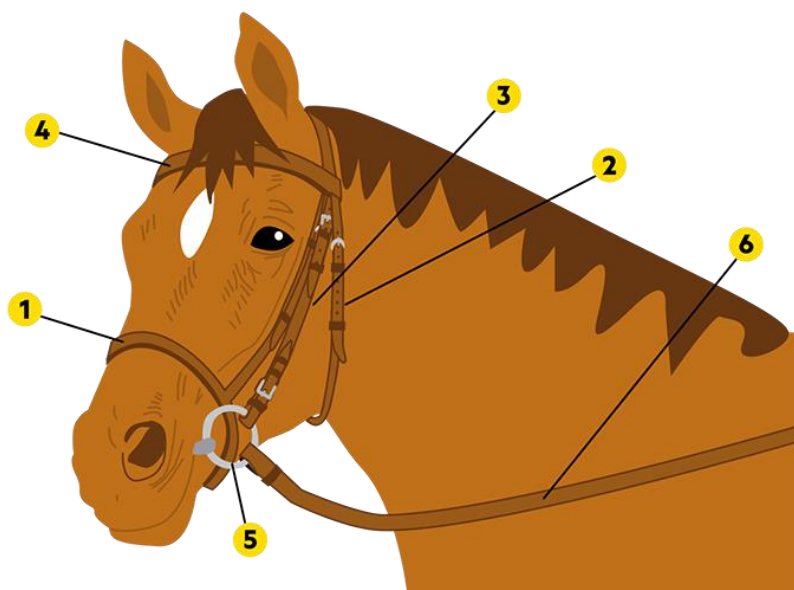
På vardera sida om sadeln finns en stigbygel där du placerar fötterna. Det finns många olika varianter av säkerhetsstigbyglar utformade för att minska risken att du fastnar i stigbyglarna. Det allra viktigaste är att stigbyglarna är lagom stora (ungefär en centimeter till godo på varje sida om stövelns sula när foten är i stigbygeln), att foten är rätt placerad i stigbygeln och att den har någon form av fotplatta som minskar risken att du halkar ur stigbygeln med foten.

## Träns

Tränsen, huvudlaget som behövs för att kommunicera med hästen, ska ha rätt storlek och passa hästen.

### Kan du placera tränsens delar på rätt plats?

1. Nosgrimma
2. Käkrem
3. Sidostycken
4. Pannrem
5. Bett
6. Tygel



Tränsen består av huvudlaget (nackstycket, sidstyckena, käkremmen och pannremmen), bitt, tyglar och nosgrimma. Nosgrimmans funktion är att hålla ihop hästens över- och underkäke. Det finns flera olika varianter av nosgrimmor.

- Den engelska nosgrimman är något bredare och kraftigare än övriga nosgrimmor. Spänn nosremmen ovanför tränsbittet så att den sitter innanför sidstyckena strax under kindbenet (cirka två centimeter).
- Remontgrimman består av en nosrem som du ska spänna nedanför tränsbittet. Den här nosgrimman utvecklades för att användas på unga hästar i samband med att deras hörntänder utvecklades.

### Bett

Det finns en mängd olika sorters bitt, och för att välja rätt krävs stor kunskap. Gemensamt för alla bitt är att de inverkar på hästens tunga och vilar på hästens laner – den tandfria delen i hästens mun. Det är först och främst viktigt att bittet passar den specifika hästens mun eftersom ett bitt som inte passar kan skapa stort obehag för hästen. Även din egen känslighet i handen har betydelse för vilket bitt du väljer att rida på. En för hård hand märks mer ju skarpare bittet är. Det finns även bittlösa huvudlag (exempelvis hackamore) som verkar genom tryck på nosryggen.

### Benskydd

Om hästen skrapar benen mot varandra eller riskerar att sparka sig själv på benen kan ett par benskydd behövas för att skydda hästens ben.

